A barna prémium rendszer és a megújuló villamosenergia-tenderek tervezett rendszere Magyarországon

Dr. Grabner Péter
Energetikáért Felelős Elnökhelyettes

REKK szakmai nap
Budapest, 2016. június 9.

ELLÁTÁSBIZTONSÁG • MEGFIZETHETŐSÉG • ÉLETMINŐSÉG

METÁR – Aktuális állapot

- A kapcsolódó VET módosítás az országgyűlés előtt (link)
- A vonatkozó kormányrendeletet a Kormány elfogadta
- További lépések:
  - NFM és MEKH rendeletek megalkotása
  - Az egész jogszabálycsomag bejelentése az Európai Bizottságnál
  - Hatálybalépés csak a Bizottság jóváhagyását követően
  - Publikus anyag: közigazgatási egyeztetésre bocsájtott verzió (link) – (az előadás erre épül!)
  - Ehhez képest kisebb módosítások történtek

A METÁR bevezetése előtt kiadott KÁT jogosultságokat nem érintik a változások!

A tervezett prémium típusú támogatás

Prémium = támogatott ár – referencia piaci ár

- Nem az adott termelő által ténylegesen elért piaci ár számít, hanem a referencia ár!
- Mennyiségi alap: megújuló energiaforrásból termelt, hálózatba betáplált villamos energia

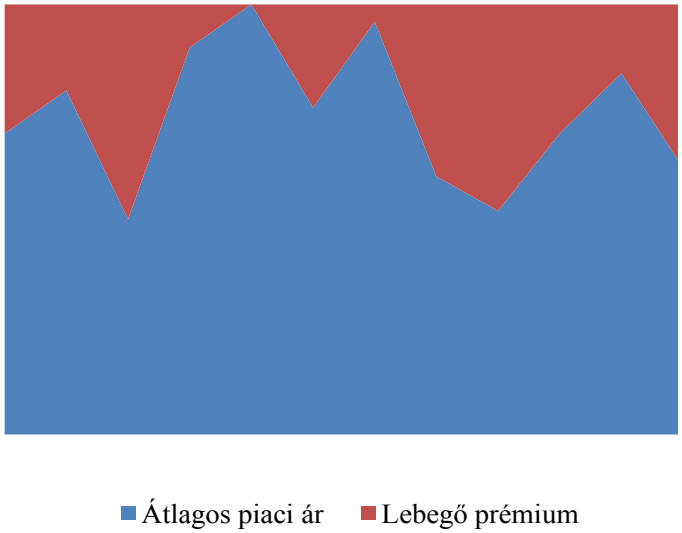

METÁR – „Zöld” Prémium

- Villamos energia piaci értékesítése, normál kiegyenlítési szabályok
- Piaci referencia ár: HUPX másnapi árak havi átlaga, nap és szél esetében a támogatási rendszerben résztvevő nap, illetve szélerőművek termelésével súlyozva
- Támogatott ár
  - 1 MW alatti erőművekre (kivéve szél) jogszabályban rögzített, a KÁT-os árral gyakorlatilag azonos
  - A támogatás időtartamát és a támogatott mennyiséget a Hivatal állapítja meg
- Egyéb esetekben a pályázat eredményeként alakul ki a támogatott ár
- Nulla a prémium, ha legalább 6 egymást követő órában negatív a másnapi HUPX ár

Barna Prémium

Cél: A kötelező átvétel, illetve a zöld prémium lejártát követően se kelljen leállítani a megépült biomassza vagy biogáz erőműveket

- Az EU Iránymutatása* alapján csak biomasszára vonatkozhat
  - Ennek alkategóriájaként értelmezhető a biogáz
  - Beleértjük a vegyes tüzelésű erőműveket is, de csak a biomassza vonatkozásában
- Mértékét évente felül kell vizsgálni

* Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (2014/C 200/01) - link

„Normál” Barna Prémium

- Támogatott ár: a működési költségek fedezéséhez szükséges ár
  - Vegyes tüzelés esetén a költségek megosztása az energiahordozók szerint
  - Évenkénti költség felülvizsgálat
- Barna prémium = támogatott ár – referencia piaci ár
  - Referencia piaci ár: másnapi HUPX árak havi átlaga
- Lehetőségek:
  - Referencia árnál kedvezőbb (drágább) értékesítés
  - Rendszerszintű szolgáltatások
  - Előzetesen megállapított költségszintnél hatékonyabb működés

„Alternatív” barna prémium

Cél: fosszilis tüzelőanyag helyett inkább biomassza égetése, versenyhátrány kompenzálása (Ha az erőmű képes a biomassza helyett fosszilis tüzelőanyaggal működni)

- A prémium mértéke: a fosszilis és biomassza energiahordozóval való termelés költségének különbsége
  - Évenkénti felülvizsgálat
  - Járulékos költségek (pl. CO_2 ár) figyelembevétele
  - A villamos energia piaci árától független (**fix**) prémium

Barna Prémium igénylése

- A termelő kérelmére indul az eljárás
- A Hivatal állapítja meg a jogosultságot 5 évre
  - Ha a termelő megfelel a jogszabályi feltételeknek
  - Ha a várható támogatás belefér az NFM által rendeletben meghatározott korlátba
    - A korlátot 5 évre előre kell meghatározni és évente felülvizsgálni
    - A felülvizsgálatok a tárgyévi és az azt követő évi korlátokat nem csökkenthetik
- A jogosultság meghosszabbítható (a fenti feltételek fennállása esetén)

METÁR – pályázatok (1)

- Csak pályázat keretében kaphatnak támogatást:
  - Az 1 MW-os és a feletti erőművek
    - Kivéve a demonstrációs projekteket
    - Valamilyen technológiai újítást elsőként mutat be az EU-ban
  - Valamennyi szélerőmű
    - Szélerőművek továbbra is csak pályázat keretében létesíthetőek (kivéve a háztartási méretű és hálózatra nem csatlakozó szélerőműveket)
  - Az egyéb erőművekre nem kötelező a tenderezés
- A pályázatokon zöld prémiumra nyerhető jogosultság

METÁR – pályázatok (2)

- **A pályázaton kiírandó éves mennyiségeket a nemzeti fejlesztési miniszter állapítja meg rendeletben**
  - A következő 5 évre, éves bontásban, évente aktualizálva
  - A tárgyévi és azt követő évi mennyiségek nem csökkenthetőek
- Lehetséges további korlátok:
  - Maximális éves kifizetések (támogatott ár x éves mennyiség) a tenderen kioszthatóteljes mennyiségre
  - Adott technológiára:
    - Minimálisan kiosztandó mennyiség, ill. ehhez max. kifizetés
    - Maximálisan kioszthatómennyiség, ill. maximális kifizetés
  - A technológiákra vonatkozó korlátok elosztói területenként is meghatározhatóak
  - Maximális ajánlati ár
- A pályázatok lebonyolítója a Hivatal

METÁR - pályázati korlátok

- Pl. a maximális mennyiségre potenciálisan előírható korlátok:

Maximum korlátok, kWh	Országosan	E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt.	E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.	E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.	EDF DÉMÁSZ Hálózati Elosztó Kft.	ELMŰ Hálózati Kft.	ÉMÁSZ Hálózati Kft.
Szél							
Nap							
Időjárádfüggő összesen (szél, nap)							
Szilárd Biomassza							
Biogáz							
Depóniagáz							
Szennyvízgáz							
Geotermia							

- Ezek csak **rugalmasságot biztosító lehetőségek**
- Túl sok korlát alkalmazása a versenyt korlátozná

Pályázatok – nyitott kérdések (1)

- Kiírás gyakorisága, kiszámíthatósága
  - Több kisebb tender vagy kevés nagyobb?
  - Kiírási mennyiségek és korlátok előre meghirdetése?
  - Ha a 2020-as célok elérése a fő cél, akkor nincs sok idő, 2019 végéig üzembe is kell állítani az erőműveket!
  - Rendszerintegrációs és hálózati korlátok (nap, szél)
- Verseny intenzitása?
  - Függ a fentiektől, illetve a korlátozó feltételek számától is.
  - Sok szereplő lehet, fejlesztői oldalról gyors kapacitásbővítés is lehetséges (lásd napelemek korábbi robbanásszerű terjedése pl. Csehországban)
  - Beruházói bizalom megteremtése

Pályázatok – nyitott kérdések (2)

- Felkészülési idő
  - Meghirdetéstől a pályázat beadásáig
- Részvételi feltételek
  - Projektek előkészítettsége
    - Engedélyek, hálózati csatlakozás stb. megkövetelése
    - Pénzügyi biztosítékok megkövetelése
      - Ajánlati és teljesítési biztosítékok
      - Technológiák közötti verseny esetén ez tűnik járhatóbbnak
    - Egyéb korlátozások (pl. hatásfok)
- Pályázókra vonatkozó feltételek

Pályázatok – nyitott kérdések (3)

- Pályázatok értékelése
  - Cél az egyértelműség és az átláthatóság
    - Pl. kiírási feltételeknek megfelelő pályázatok csak ajánlati ár szerinti rangsorolása
  - A benyújtott ajánlati árak a támogatott bázisárra (piaci ár + prémium) vonatkoznak
    - Indexálás: előző évi infláció – 1 százalékpont
  - Nyertes ajánlatok milyen támogatott árat kapnak?
    - Az általuk ajánlott árat (pay as bid)
    - A még elfogadott legdrágább ajánlat árát (piactisztító ár)
  - Egyéb támogatásokkal való kombinálás
    - Pl. támogatási idő arányos rövidítése mellett
- Érvénytelenítés feltételei

Pályázatok – nyitott kérdések (4)

- Pályázatok fő kérdése:
  - a nyertesek megvalósítják-e a projekteket?
- Eszközök:
  - Pályázók és pályázatok szűrése
    - Referenciák, előkészítettség
  - Biztosítékok és szankciók
    - Teljesítési biztosítékok (pl. beruházás 5-10%-a)
      - Felszabadítás történhet több lépcsőben (mérföldkövek)
    - Támogatás csökkentése vagy elvesztése

Köszönöm a figyelmüket!

Dr. Grabner Péter

grabnerp@mekh.hu